

Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o presadzovaní spoločných hodnôt EÚ prostredníctvom športu

(2018/C 196/06)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCI V RADE

PRIPOMÍNAJÚC, ŽE:

1. Európska únia je spoločným miestom na budovanie prosperujúceho a mierového priestoru spolužitia a rešpektovania rozmanitosti na základe spoločných hodnôt EÚ, konkrétne ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv príslušníkov menšín, ako sa uznáva v článku 2 Zmluvy o Európskej únii. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.
2. Podľa článku 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prispieva Únia k podpore európskych záležitostí týkajúcich sa športu, pričom zohľadňuje jeho osobitnú povahu, jeho štruktúry založené na dobrovoľnosti, ako aj jeho spoločenskú a vzdelávaciu úlohu.
3. V treťom pracovnom pláne Európskej únie pre šport (2017 – 2020), ktorý bol prijatý v máji 2017, sa vymedzuje sociálne začlenenie ako kľúčová téma v rámci prioritnej témy Šport a spoločnosť, pričom za jednu z kľúčových úloh sa v nej stanovuje presadzovanie spoločných hodnôt EÚ prostredníctvom športu.
4. Odporúčanie Rady o podpore spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania, ktoré sa má prijať v máji.
5. Šport je od roku 2011 súčasťou programu Európskej únie Erasmus+. Viac ako deväť miliónov Európanov od začatia prvého programu pred tridsiatimi rokmi využilo možnosť študovať, absolvovať odbornú prípravu, vyučovať alebo vykonávať dobrovoľnícku činnosť v inej krajine, a tak si zvyšovať povedomie o hodnotách, ktoré majú spoločné.
6. Nedávno vznikla iniciatíva EÚ na podporu solidarity medzi mladými Európanmi, spolupráce a partnerstva mládeže prostredníctvom rôznych solidárnych činností vrátane športu.
7. Politické súvislosti sa uvádzajú v prílohe.

VZHLADOM NA TO, ŽE:

8. Hodnoty sú jadrom Európskej únie. Cieľom týchto záverov je posilniť jednotné chápanie koncepcie spoločných hodnôt medzi členskými štátmi, rozvíjať pocit príslušnosti k Európskej únii, ako aj vo vhodných prípadoch presadzovať tieto hodnoty mimo EÚ a zároveň vytvárať pevný základ pre medziludský dialóg naprieč európskymi hranicami.
9. Európska únia a jej členské štáty v súčasnosti čelia významným hospodárskym, politickým a sociálnym výzvami, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch líšia. Šport môže prispieť k tomu, aby sa zabezpečil udržateľný rozvoj a aby sa primerane riešili všeobecné sociálno-ekonomické a bezpečnostné výzvy, ktorým čelí EÚ.
10. V bielej knihe o budúcnosti Európy sa zdôrazňuje, že to, čo očakávame od „európskych hodnôt, ktoré sú pre nás dôležité, sa nemení. Chceme spoločnosť, ktorá si mier, slobodu, toleranciu a solidaritu cení viac než čokoľvek iné. Tieto hodnoty budú Európanov naďalej spájať a oplatí sa za ne bojovať“⁽¹⁾.
11. V bielej knihe Európskej komisie o športe (2007) sa vyzdvihuje skutočnosť, že šport môže významným spôsobom prispieť k hospodárskej a sociálnej súdržnosti a integrovanej spoločnosti, ak sa využije jeho potenciál z hľadiska sociálneho začleňovania, integrácie a rovnosti príležitostí; okrem iného sa v nej zdôrazňuje aj to, že rasizmus a xenofóbia a zneužívanie mladých hráčov sú nezlučiteľné so spoločnými hodnotami EÚ.
12. Cieľom Európskeho roka kultúrneho dedičstva 2018 je zvýšiť povedomie o spoločnej histórii a hodnotách a nabádať ľudí, aby objavovali bohaté a rozmanité európske kultúrne dedičstvo, ktorého súčasťou sú aj tradičné športy a hry.
13. Organizovaný i neorganizovaný šport, tak ako vzdelávanie, práca s mládežou a kultúra, môže zohrávať úlohu pri presadzovaní spoločných hodnôt EÚ.

⁽¹⁾ ST 6952/17.

14. Všetky hlavné medzinárodné organizácie zaoberajúce sa športom, ako sú Unesco, Rada Európy, Medzinárodný olympijský výbor, Medzinárodný paralympijský výbor a Svetová antidopingová agentúra, uznávajú, že šport môže naučiť takým hodnotám, ako je spravodlivosť, tímová práca, demokracia, tolerancia, rovnosť, disciplína, začlenenie, vytrvalosť a rešpekt, čo môže pomôcť pri presadzovaní a šírení spoločných hodnôt EÚ.

UZNÁVAJÚC, ŽE:

15. Všetci ľudia by mali mať možnosť športovať a cítiť sa súčasťou spoločnosti; rôzne sektory súvisiace so športom môžu v rámci svojich možností posilňovať integráciu, ako aj poskytovať rovnaké príležitosti na športovanie a zabrániť diskriminácii a sociálnemu vylúčeniu.
16. Šport môže prispieť k budovaniu a rozvoju občianskej spoločnosti a sociálnej udržateľnosti. Je potrebné podporovať pocit spolupatričnosti Európanov – politickej aj kultúrnej. Keďže šport je univerzálnym jazykom zrozumiteľným pre všetkých, vysvetľovanie a zdôrazňovanie spoločných hodnôt prostredníctvom športu inováčnými metódami neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa môže prispieť k predchádzaniu netolerancií a sociálnemu vylúčeniu vrátane rodových stereotypov a mizogýnie, rasizmu, xenofóbie a marginalizácie.
17. Šport môže posilniť hodnoty prirodzeným spôsobom a v pozitívnej atmosfére. Hodnoty, ako napríklad vzájomný rešpekt, fair play, priateľstvo, solidarita, tolerancia a rovnosť, by mali byť prirodzené pre všetkých, ktorí sa venujú športu v kluboch či na školách, rekreačnému i profesionálnemu športu.
18. Ak sa v rámci športu, ktorý prispieva k sociálnej súdržnosti a budovaniu silných inkluzívnych komunít, uplatňujú hodnoty rovnosti, môže prispievať k rozvoju účinnej, demokratickej a spravodlivej spoločnosti. Svoju úlohu pri posilňovaní spoločných hodnôt EÚ prostredníctvom športu môžu zohrávať aj športoví inštruktori a tréneri.
19. Na úrovni EÚ už existujú pozitívne iniciatívy, ktoré prispievajú k lepšiemu pochopeniu spoločných hodnôt EÚ, ako sú športové projekty navrhnuté a podporované z európskych štrukturálnych fondov a v rámci programu Erasmus+.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

20. Vo vhodných prípadoch preskúmali a podporili iniciatívy a opatrenia na presadzovanie športu ako prostriedku budovania sociálnych, občianskych a medzikultúrnych kompetencií pre ľudí každého veku, rodovej príslušnosti a pôvodu. Možno to dosiahnuť podporou a podnecovaním činnosti miestnych a regionálnych orgánov v spolupráci so športovými klubmi, školami či mládežníckymi organizáciami vrátane mimovládnych organizácií.
21. Vo vhodných prípadoch presadzovali spoločné hodnoty EÚ v rámci významných športových podujatí, ktoré organizuje športové hnutie často v spolupráci s verejnými orgánmi. Významné športové podujatia môžu byť vynikajúcou príležitosťou na zvyšovanie povedomia športovcov, dobrovoľníkov, ako aj fanúšikov.
22. Vo vhodných prípadoch presadzovali spoločné hodnoty EÚ vo vzťahu k športovému hnutiu na vnútroštátnej úrovni v rámci štruktúrovaného dialógu.
23. Využili medzinárodnú spoluprácu na to, aby na medzinárodnej úrovni vo vhodných prípadoch presadzovali a obhajovali potrebu dodržiavať spoločné hodnoty EÚ.
24. Podnecovali a podľa možnosti podporovali športové organizácie, aby posilňovali dobrú správu vecí verejných v rámci svojich organizácií a vo vhodných prípadoch venovali spomínaným hodnotám pozornosť vo svojich etických príručkách alebo podobných dokumentoch.
25. Nabádali vzdelávacie inštitúcie na podporu činností súvisiacich so spoločnými hodnotami v športe.
26. V relevantných prípadoch presadzovali boj proti rasizmu a xenofóbii, rodovým stereotypom a mizogýnii, zneužívaniu mladých športovcov, všetkým formám diskriminácie a násillia na štadiónoch a proti porušovaniu bezúhonnosti v športe. Podporovali športové organizácie v uvedenom boji napríklad tvorbou a presadzovaním iniciatív na zapojenie fanúšikov. Mohlo by to zahŕňať vzdelávacie programy či osvetové kampane v spolupráci so športovými organizáciami, ktoré učia rešpektovaniu ľudskej dôstojnosti, mieru a nediskriminácii.

VYZÝVAJÚ EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

27. Rozvíjala a preskúmala existujúce iniciatívy, ako je napríklad Európsky týždeň športu (EWoS), s cieľom presadzovať spoločné hodnoty EÚ.
28. Začlenila šport do vonkajších vzťahov, keď je to vhodné na presadzovanie spoločných hodnôt EÚ, napríklad v rámci mobility a budovania kapacít alebo podpory bezúhonnosti v športe, ako aj v rámci diskusií a dialógu na vysokej úrovni s tretími krajinami.

29. Šírla medzi členskými štátmi, ako aj mimo EÚ úspešné projekty a iniciatívy ako nástroje na presadzovanie spoločných hodnôt EÚ.
30. Využívala príležitosti, ktoré poskytuje súčasný a budúci Európsky sociálny fond, program Erasmus+ a budúce programy EÚ, na vyzdvihovanie a propagovanie významu spoločných hodnôt EÚ.
31. Propagovala úlohu, ktorú by mohli športové organizácie zohrávať v iniciatívach zameraných na solidaritu, mobilitu a budovanie kapacít podporovaných Európskou komisiou, a športové organizácie informovala o týchto možnostiach.
32. Nabádala športové organizácie, aby podporovali zapojenie tretích krajín vrátane kandidátskych krajín do neziskových športových podujatí a iniciatív.

VYZÝVAJÚ ŠPORTOVÉ HNUTIE, ABY:

33. Využilo organizovanie významných medzinárodných športových podujatí a existujúce iniciatívy športových organizácií na presadzovanie spoločných hodnôt EÚ.
 34. Aktívne sa zapojilo do štruktúrovaného dialógu s cieľom lepšie komunikovať o svojich politikách s vládami a inštitúciami EÚ.
 35. Zvážilo zaradenie modulov zameraných na význam a lepšie pochopenie presadzovania spoločných hodnôt EÚ prostredníctvom športu do vzdelávacích programov a metodiky odbornej prípravy trénerov, podporného personálu, dobrovoľníkov a iných relevantných aktérov.
 36. Podnecovalo k informačným kampaniam a iniciatívam zameraným na športových divákov a fanúšikov, ktoré propagujú a zdôrazňujú spoločné hodnoty EÚ v záujme boja proti násiliu na štadiónoch. Na tento účel je nevyhnutné zapojiť organizácie na najnižšej úrovni.
 37. Vo vhodných prípadoch využívalo na presadzovanie spoločných hodnôt EÚ prostredníctvom športu inovačné metódy neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa.
 38. Naďalej rozvíjalo vzájomne obohacujúce vzťahy a výmeny skúseností medzi miestnymi športovými organizáciami z krajín EÚ a tretích krajín, šíriло hodnoty a zásady a preukazovalo diplomatickú hodnotu takýchto medziludských kontaktov.
-

PRÍLOHA

Politické súvislosti

1. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o pracovnom pláne Európskej únie pre šport (1. júla 2017 – 31. decembra 2020) (Ú. v. EÚ C 189, 15.6.2017, s. 5).
 2. Závery Rady o úlohe práce s mládežou pri podpore mladých ľudí v rozvíjaní základných životných zručností uľahčujúcich ich úspešný prechod do dospelosti, aktívneho občianstva a pracovného života (Ú. v. EÚ C 189, 15.6.2017, s. 30).
 3. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o predchádzaní radikalizácii vedúcej k násilnému extrémizmu (Ú. v. EÚ C 467, 15.12.2016, s. 3).
 4. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o úlohe sektora mládeže v rámci integrovaného a medziodvetvového prístupu k prevencii násilnej radikalizácie mladých ľudí a k boju proti takejto radikalizácii (Ú. v. EÚ C 213, 14.6.2016, s. 5).
 5. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o úlohe trénerov v spoločnosti (Ú. v. EÚ C 423, 9.12.2017, s. 6).
 6. Biela kniha Komisie o športe z 11. júla 2007 (COM(2007)391 final).
 7. Biela kniha Komisie o budúcnosti Európy (2017) (ST 6952/17).
 8. Odporúčanie Rady o podpore spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (ST 5462/18).
 9. Parížska deklarácia o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerancie a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania.
 10. Výbor EP pre kultúru – Štúdia európskej identity (2017).
 11. Výbor EP pre kultúru – Vyučovanie spoločných hodnôt v Európe (2017).
 12. Iniciatíva Unesco „Vzdelávanie k hodnotám prostredníctvom športu“ (2017).
 13. Medzinárodná charta telesnej výchovy, pohybovej aktivity a športu, revidované znenie (Unesco), 2015.
 14. Revidované odporúčanie č. R (92) 13 Rev Výboru ministrov pre členské štáty týkajúce sa revidovaného znenia Európskej charty športu (2001).
 15. Rada Európy, „Charta etiky športu“ (revízia z roku 2010).
-